

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

На сьогоднішній день страховий ринок відіграє важливу роль в фінансових системах економічно розвинених країн світу. Відповідно забезпечення достатнього рівня фінансової стійкості страхових компаній країни є головним критерієм гарантування страхового захисту, своєчасного виконання всіх своїх зобов'язань, розвитку та конкурентоздатного функціонування страхового ринку загалом. Для сучасного етапу розвитку страхового ринку України, враховуючи наявність кризових явищ, управління фінансовою стійкістю доцільне за умови детального, якісного та безперервного контролю за діяльністю страховика та своєчасного реагування на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. З огляду на значущість фінансової стійкості страхових компаній, існує необхідність поглибленого аналізу факторів, які впливають на неї.

Теоретичні засади фінансової стійкості страховика та вплив різноманітних факторів на її рівень досліджувалися багатьма українськими вченими, серед яких варто виділити таких, як: Базилевич В.Д., Балицька М.В., Приказюк Н.В., Пікус Р.В., Шолойко А.С. Метою дослідження є визначення основних факторів впливу на фінансову стійкість страхової компанії.

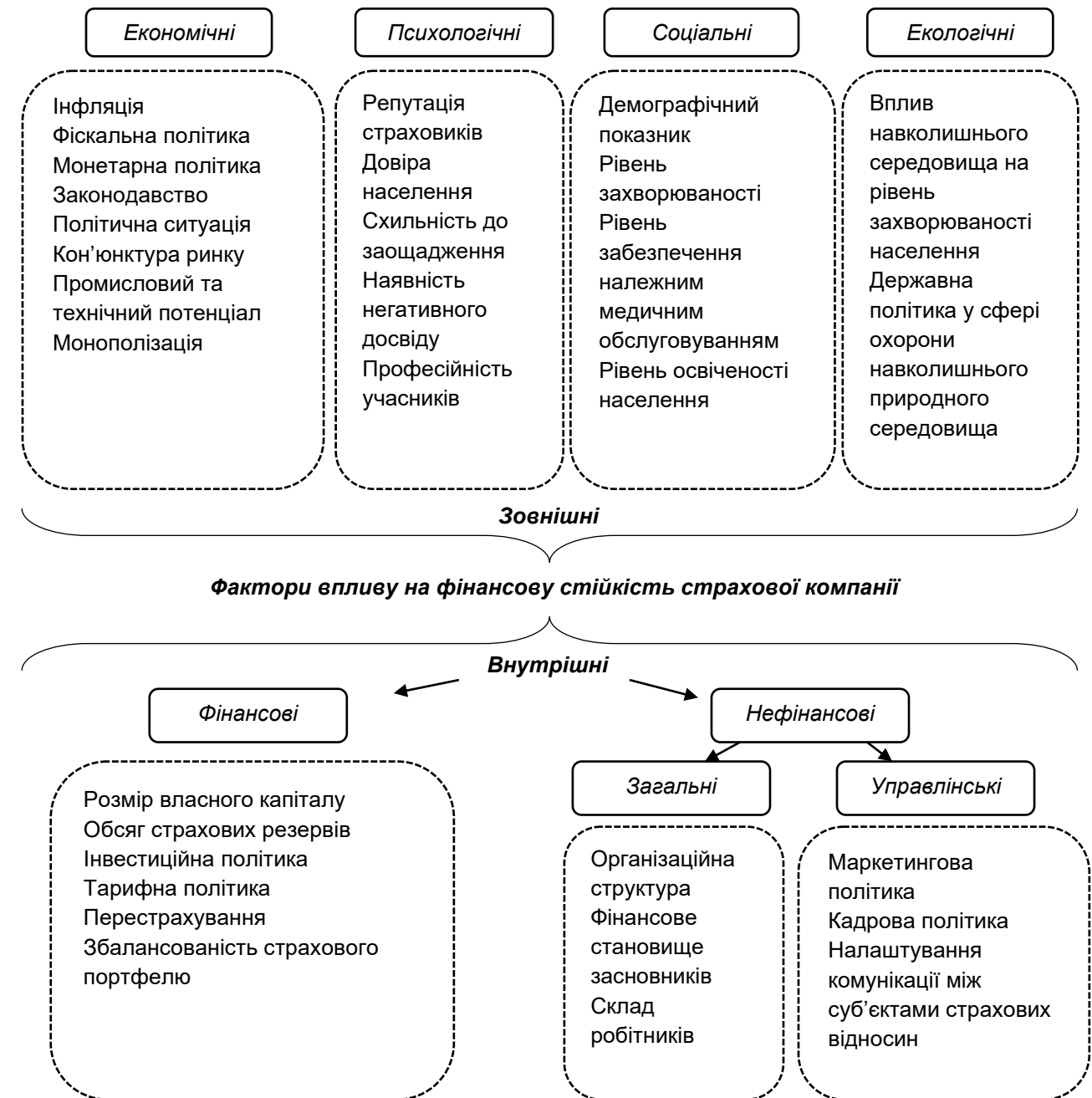
Фінансова стійкість страхової компанії розкривається комплексом заходів, котрі передбачають урівноваження обсягу доходів і витрат з метою досягнення прогресивного розвитку страхової компанії в умовах мінливого економічного середовища [1, с.6]. Фінансова стійкість страхової компанії перебуває в залежності від внутрішніх факторів, що властиві безпосередньо самій компанії, і зовнішніх факторів – зумовлених ситуацією в країні та світі. Варто зазначити, що певний показник діяльності страхової організації може бути результатом взаємодії декількох, або сукупності факторів, можливо взаємозалежних. Відповідно не всі чинники завжди позитивно впливають на компанію, тому успішне функціонування страховика характеризується саме стійкістю до так званих негативних чинників.

До зовнішніх факторів можна віднести: економічні (політична ситуація, умови зовнішньоекономічної діяльності, законодавство, інфляція, рівень конкуренції, рівень монополізації, фіскальна та монетарна політика); психологічні (репутація страховиків, довіра населення до страховиків, схильність населення до заощадження, наявність негативного досвіду накопичення); соціальні (демографічні показники, рівень захворюваності, рівень забезпеченості належним медичним обслуговуванням); екологічні (навколишнє середовище, яке впливає на рівень захворюваності/смертності, державна політика у сфері захисту навколишнього середовища)[1-3]. Важливим зовнішнім фактором є політична ситуація, особливо в сучасних умовах, оскільки при політичній нестабільності в країні відсутнє повноцінно дієве функціонування як окремих страхових компаній, так і страхового ринку в цілому.

При управлінні фінансовою стійкістю, головний спектр уваги має приділятися саме внутрішнім факторам впливу, саме вони підвладні нагляду та контролю з боку страхової компанії, на відміну від зовнішніх чинників. Прийнято поділяти внутрішні фактори на фінансові та нефінансові (рис.1), вважається, що фінансові мають вагомніше значення. Зазвичай, вчені-економісти виділяють основні фінансові фактори впливу такі як: розмір власного капіталу компанії, обсяг страхових резервів, інвестиційна та тарифна політики, здійснення операцій перестрахування, збалансованість страхового портфелю [1, с.479]. Нефінансові фактори в свою чергу поділяються на загальні (організаційна структура, фінансове становище засновників, склад робітників) та управлінські (маркетингова політика, кадрова політика, налаштування комунікації між суб'єктами страхових відносин).

Загалом даний поділ на екзогенні та ендогенні фактори можна вважати умовним, оскільки в залежності від ситуації, зміна одних факторів може спричинити зміну інших, відповідно їх вплив на рівень фінансової стійкості страхової організації є взаємообумовленим [3, с.115]. Отже, самостійно охопити та контролювати страхової компанії всі чинники неможливо, тому в будь-якому разі, кожна страхова компанія сама для себе визначає пріоритетні фактори впливу та забезпечує фінансову стійкість в залежності від них. В часи стрімкого розвитку та трансформацій фінансового ринку, підтримання конкурентоздатності неможливо без використання інноваційних технологій. Запровадження RegTech сприятиме здійсненню ефективнішого управління регуляторними процесами, активнішому виявленню та запобіганню ризиків страхової компанії з мінімальними затратами ресурсів. Використовуючи штучний інтелект, машинне навчання, хмарні обчислення, технології RegTech

сприятимуть оперативнішому виявленню та структуруванню вагомих закономірностей в даних компанії [4, с.8-9], що допоможе швидше виявляти фактори впливу та забезпечувати фінансову

стійкість страхової компанії.

Рисунок 1 – Фактори впливу на фінансову стійкість страхової компанії

Джерело: [2]. Примітка. Доповнено поділом на підгрупи(фінансові, нефінансові і т.д.)

Література:

1. Базилевич В.Д. Страхування: підручник. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
2. Балицька М.В. Забезпечення фінансової стійкості страхової компанії в Україні: автореф. дис. к-та екон. наук: 08.00.08; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2019. 23 с.
3. Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Шолойко А.С. та ін. Страхування: опорний конспект лекцій (українською та російською мовами); за наук. ред. проф. Р.В. Пікус. Київ: Логос, 2015. 276 с.
4. Шолойко А.С. Перспективи розвитку RegTech на страховому ринку України. Финансовые услуги. 2019. № 1. 7-9 с.